

PETNAJST LET JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMAD

Letos na dan 22. decembra slavimo petnajstletnico obstoja naše Jugoslovanske ljudske armade — oborožene sile naše socialistične domovine. Zgodovina rasti in izgradnje nove Jugoslavije beleži mnogo pomembnih datumov, med temi pa zavzema 22. december svoje dostojno mesto. Na ta dan je bila pred petnajstimi leti ustanovljena vojaška sila ljudske revolucije, s pomočjo katere je revolucija zmagovito zlomila sile okupatorjev in njihovih sodelavcev — istočasno pa nstvarila pogoje za rast in razvoj novih družbenih odnosov pri nas.

Obdobje ljudske revolucije je ozko vezano na obstoj in herojsko bo-bo naše Armade. Kot takrat, tako je tudi povojni razvoj FLRJ najožje povezan s razvojem in krepitevijo njene oborožene sile. Naši narodi so imeli opraviti z velikimi težavami. To niso bile samo težkoče pri izgradnji socializma in odpravljanju zaočalosti. Predvsem je morala naša domovina kljubovati težkočam, ki so prihajale izven naših meja. Vsi se spominjamo težkega povojnega stanja, mnogih spornih vprašanj, napeče politike velikih sil, ustanavljanja vojaških blokov in zvez... Vse to je vplivalo, da smo morali še posebej čuvati našo neodvisnost in svobodo. To nalogo so morali naši delovni ljudje, naš delavski razred, Zveza komunistov, prvenstveno pa pripadniki naše ljudske armade, sprejeti na svoja pleča.

Vprašanje svobode in neodvisnosti pa pri nas nismo reševali po principih pasivne obrambe, temveč na osnovi živahnega sprovanja nevtralistične politike. Naše vodstvo je v smislu aktivne koeksistence vložilo veliko truda in odigralo veliko vlogo pri uveljavitvi miru in sodelovanju vseh narodov v svetu. Tako politiko pa so lahko vodili z vsestransko podporo jugoslovanskih narodov, na temeljih notranje enotnosti ter opiti na močno in politično čvrsto armado. Jugoslovanska ljudska armada je nudila varno zavetje na odem Jugoslavije pri njihovih požrtvovalni borbi za izgradnjo socializma. Naša armada je onemogočila vse agresivne poizkuse od zunaj, bila je vsekoli čvrsta opora našemu državnemu vodstvu in vodstvu Zveze komunistov s tov. Titom na čelu.

Da pa je JLA zmogla doseči vse te velike uspehe v svojem razvoju, je morala prispevati ogromno naporov. Svojo

petnajstletnico obstoja proslavlja na visoki stopnji. Po tehnični opremljenosti starejšinskega kadra in izvežbanosti enot je na višini najbolj sodobnih armad. Toda to ni vse. Naša

ljudska armada daleč presega druge armade v svetu zaradi visoke stopnje svoje notranje moralno-politične enotnosti in zavesti. Ta njena notranja enotnost je plod nerazdružljive poveza-

nosti z ljudstvom, izhaja iz skupnih interesov najširših narodnih slojev naše socialistične skupnosti.

Pogoji nagle učvrstitve naše armade so plod uspehov vse naše jugoslovan-

ske skupnosti pri izgradnji industrije. JLA je v pogledu vojne tehnike postala neodvisna od kakršne koli pomoči od zunaj. Novozgrajena podjetja težke industrije lahko danes nudijo armadi vse kar potrebuje, od lahkega orožja do težkega, od pušk pa do tankov in avio-

novov. Kot doslej, bo morala naša skupnost tudi v bodoče posvečati veliko pozornost narodni obrambi, ker to zahtevajo najnovejši dogodki v svetu. Maršal Tite je v svojem govoru v Puli, ko je omenjal anglo-francoski napad na Egipt, rekel med drugim tudi tole: »...to nas sili, da smo previdni, ker se je pokazalo, da tako imenovani nosilci zahodne demokracije so samo v besedah za mir, pravico in demokracijo, v resnici pa so to žarišča nevarnosti, ki lahko privedejo do skrajne meje reakcionarnih in agresivnih akcij, če se za to pokažejo prilike. ...«

Jasno je, da navkljub naglemu porastu sil za mir v svetu še vedno zelo živo delujejo temne sile, ki se ne morejo pomiriti z idejo enakopravnosti velikih in malih narodov, ne morejo se pomiriti z idejami, ki priznavajo pravice delovnih ljudi, sile, ki se ne izognejo niti najbolj okrutnih sredstev za uveljavljanje svojih ciljev. Zaradi teh dejstev mali narodi, najmanj pa mi, ne smejo zanemarjati izgradnje svoje narodne obrambne sposobnosti. Toda če je govora o narodni obrambi, ne smemo misliti samo na naloge, ki jih ima armada, temveč je to skrb vseh ljudi, družbenih organizacij in organov ljudske oblasti: eni pri tem, da povečujejo napore pri izgradnji naše gospodarske moči, drugi pa pri vzgoji celega naroda tako v političnem, kakor tudi fizičnem pogledu.

Toda tudi pripadniki naše armade bodo v bodoče še z večjo vneto krepi obrambno sposobnost JLA. Pripadniki armade bodo vneto sledili delovnim ljudem pri njihovih naporih za ekonomsko izgradnjo domovine. Trudili se bodo, da bodo naši narodi lahko nemoteno gradili socializem, ker bodo kot doslej, tudi v bodoče sinovi socialistične domovine stali na straži neodvisnosti in mira. To je najvažnejša naloga JLA, ki jo bodo pripadniki naše oborožene sile pod vodstvom Vrhovnega komandanta dosledno izvršili.

Narodni heroj-podpolkovnik
Jože Ožbold

NAŠA ARMADA JE NAJBOLJ MNOŽIČNA

SOLA ZA PREVZGOJO NAŠIH DRŽAVLJA-

NOV V DUHU SOCIALIZMA, ZATEGADELJ JE

RESNIČNO LJUDSKA IN REVOLUCIONARNA

ARMADA.

TITO

1941
★
1956

Tovarna žičnih izdelkov je prva v okraju izpolnila svoj proizvodni plan

V PRVEM ČETRTELJU POD PLANOM. — V ZAČETKU LETA NEKAJ DESET MILIJONOV DOLGOV. — IN OB ZAKLJUČKU LETA: ZNIŽANJE CEN PROIZVODNJE. — PLAN IZVRŠEN ŽE V SREDINI DECEMBRA!

Naš list je že poročal, da je kolektiv tovarne »Žična« v letošnjem letu presenetil z naglim izboljšanjem proizvodnje. V prvem četrtletju je proizvodnja v tem podjetju stalno nihala pod planom, včasih tudi za 22 odstotkov. Redukcija toka je bila samo delni vzrok, ostalo odpade na slabo gospodarjenje in na dolgove. Podjetje je bilo takrat več kot nad 25 milijonov zadolženo. Samo Jeseniški železarni je dolgovalo za material okoli 18 milijonov.

Jasno je, da v takih razmerah tudi delavsko upravljanje in vpliv organizacij ni mogel biti dober, ker je njih iniciativo ter dejavnost dušil bivši direktor, ki je bil pozneje tudi obsojen. Bivši direktor se je za podjetje dosti manj brigal kot zase. Za ilustracijo samo to, da je tudi po 25 dni v mesecu prebil na potovanjih, v zadnjih šestih mesecih pa se je v podjetju pokazal samo nekajkrat.

Po odpustitvi prejšnjega direktora je prišel v podjetje drugi kolektiv je izvolil tudi nov delavski svet in upravni odbor, zamenjal vodstvo podjetja in sklenil pripeljati podjetje spet na dober glas. To se jim je tudi posrečilo. Že v prvih treh mesecih drugega četrtletja je kolektiv dosegel rekordno proizvodnjo in povečal asortiment izdelkov. Postavili so realne in vspešne norme, slabe proizvodne izdelke pa so ertali iz seznama. Poleg tega so znižali stroške proizvodnje, obnovili stare po-

slovne zveze, ki so v zadnjih letih skoraj čisto propadle, v podjetju so ustanovili organizacijo Zveze komunistov itd.

Rezultat teh naporov je bil, da je kljub velikemu padcu proizvodnje v prvem četrtletju kolektiv 14. decembra v celoti izpolnil letni proizvodni plan. To je uspel doseči navkljub zastarelim strošnim napravam in slabim prostorom, pa s toliko večjo požrtvovalnostjo

in voljo. Vsekakor ima pri tem zasluge ves kolektiv, ki je postal notranje čvrst. Tudi mladi organizaciji Zveze komunistov, sindikalni organizaciji, delavskemu svetu in upravnemu odboru, kakor tudi strokovnjakom in direktorju tov. Kokolju ne gre odrekati ogromnih zaslug, da je tovarna, katere bodočnost je bila v začetku leta še zelo nejasna, prva v okraju, ki je izpolnila letni proizvodni plan.

Tudi v celjski občini pripravljajo praznovanje noveletne jelke

Pionirska komisija pri Obč. odboru Društva prijateljev mladine v Celju je pred časom pripravila načrt za praznovanje noveletne jelke v celjski občini. Praznovanje pripravljajo v petnajstih oddelkih, katerih delo marljivo vodijo starejšinski pionirski sveti, inštruktorji in učiteljstvo, pa tudi šolski odbori. Pripravljajo veselo rajanje in primeren spored pod Novoletno jelko, nato pa skromne pogostitve.

Nekatere terenske organizacije pripravljajo ponekod novoletno jelko za Cicibane. Občinska pionirska komisija pa bo tem in pionirjem I. gimnazije podarila tri predstave Gogoljeve »Uboge Ančke« v Celjskem gledališču in osem kinopredstav. Pri vseh predstavah bo zbrane pozdravil Dedek Mrz. Obiskal pa bo tudi celjske otroške vrtce, kjer so priprave že skoraj pri kraju. Posebno veselje pa bodo medsebojni obiski in gostovanja Cicibanov posameznih vrtcev.

Pionirskim odredom v obrobnih vaseh celjske občine bo Dedek Mrz po-

slal vedre filme, ki jih bo požrtvovalno predvajal sindikat Celjske cinkarne.

Iz vseh priprav se zrcali želja, da bi naši Cicibani in pionirji praznovali novoletno jelko čim bolj pristrčno in prijetno.

Proslava
22. decembra na
Dolgem polju

Pred dnevi je terenska organizacija SZDL Dolgo polje v Celju pripravila v dvorani AD Kladivarja proslavo na čast Dneva JLA. Pred nabito polno dvorano je o pomenu praznika ustanovitve Jugoslovanske ljudske armade spregovoril major Josip Soštaršič, za tem pa so pripadniki JLA predvajali zanimiv film iz življenja neke enote JLA »Na slavnih tradicijah«.

Prvih pet sto prostovoljnih delovnih ur za celjski plavalni bazen

Dolgoletna želja Celjanov, predvsem pa celjske mladine, se je te dni začela uresničevati. Pretekli teden so se pričela dela pri izgradnji celjskega kopališča. Dva dni pred nedeljo je vojaški buldozer odstranjeval humus na terenu, kjer bo stalo celjsko ljudsko kopališče in športni bazen na prostem. Lepo decembrsko vreme pa je omogočilo, da so v nedeljo prišli na gradbišče prvi prostovoljci. Prišlo jih je okoli 120. V mehek teren so začeli vgrajevati vozno pot od Ljubljanske ceste skozi sredino bodočega kopališča. Del prostovoljcev je gradil vozno pot, drugi del pa je v gramoznici ob Savinji nakladal na avtomobile gramoz. Delali so od desetih do dvanajstih in pri tem

naložili, prevozili in vzgradili okoli 100 m³ gramoz.

Prve »udarniške nedelje« se je udeležilo torej 120 ljudi. 50 prostovoljcev je dala vajska šola, 15 plavalni klub »Neptun«, 6 Cinkarna, 10 »Beton«, 15 »Prevoznikstvo«, ki je dalo na razpolago tudi deset avtomobilov, poleg teh pa je prišlo tudi veliko drugih posameznikov. Skupaj so opravili okoli 500 prostovoljnih delovnih ur.

To je bil lep start v gradbeno dejavnost celjskih »udarnikov« sredi zime, če pomislimo, da je ta čas zelo neprikladen za taka dela. Videti je, da bodo prostovoljci izkoristili vsak prost čas tudi sedaj, dokler jim vreme ne bo pokvarilo vnema.

pogled ps

Znana je trditev, da je pisano življenje neizčrpen vir in obenem temelj prave modrosti, spoznanja in ravnanja. Vsak ga živi, pozna le redkokdaj in, kjer ga zgrabiš, zmerom je novo, kakor pravi Faust. Pisano življenje mednarodnih odnosov ima toliko sprememb, toliko sijajnih in bleščečih podob pa tudi toliko zmot in napak, da je le težko ujeti iskrico resnice, kajti ne gre samo za stvari in za stanovitne silnice, ki uravnavajo tok dogodkov, marveč tudi za ljudi, za njihove osebne sposobnosti, nazore in simpatije, gre za najbolj zapleteno stvar na svetu, za duha, zavest in duhovnost posameznikov in množic. S človekom pa je večkrat tako, kakor spet pravi Faust, da išče resnico, pa po laži hrepeni, posebno mlad človek, ki ima vse, čeprav je brez vsega.

V preteklem tednu je naše časopisje z vnuemo sledilo zasedanju atlantskega tabora v Parizu. Prišli so sem zunanji ministri, finančniki in načelniki štabov, prišel je Dulles, čeprav je komaj vstal iz operacijske mize, prišli trije »kralji z jutrovega«, Norvežan Lange, Italijan Martino in Kanadčan Pearson, ki so lani svetovali, naj bi atlantska tovarišija mislila tudi na gospodarsko in kulturno sodelovanje, skratka palača Chaillet je sprejela

Dulles, minister za zunanje zadeve ZDA

predstavnik Zapada, Zahodnoevropske zveze, »svobodnega sveta«, vsega tišega, kar se je zedinilo v znamenju boja zoper Vzhod in zoper napredek socializma. Vsakrati je prišel na ta imenitni shod s svojimi željami, idejami in namerami, zastopnik najmočnejšega in dejanskega glavarja te družbe pa je to pot bolj molčal in poslušal in nič preveč miril in gasil nesoglasja, do katerih je v zadnjem času v tem taboru prišlo, čeprav je pri prihodu v Pariz dejal, da je treba nesoglasja odpraviti za novo plodno sodelovanje med tremi velikimi na zapadu. Amerika je pripravljena kakor doslej pomagati z dolarji in na »grožnje z vzhoda« odgovorjati s hladno vojno in atomskimi grožnjami proti Rusom.

Ne smemo pa pretiravati. Kljub vsem nesoglasjem drži Dullesova beseda, da je Zapad »v stvarih življenjskega pomena« vedno enoten. V znamenju te enotnosti so v palači Chaillet proučevali Madžarsko in kopičenje orožja v Siriji, Egipt in Suez, v znamenju varnosti in koristi Zapada so skušali rešiti krizo, ki je nastala predvsem zaradi anglo-francoske intervencije. V drugi vrsti pa zaradi Cipra, gospodarskih težav in zaradi počasnega oboroževanja Nemčije.

Teh vprašanj seveda niso mogli rešiti tako, kakor so si nekateri želeli.

Francozi so prišli z željo, da bi NATO pakt vzel pod svoje okrilje tudi ureditev alžirskega vprašanja, čeprav na drugi strani trdijo, da je to notranji francoski problem. Niti Ameriki niti francoskomu drugemu, na primer Italijanom in Nemcem, ki so Francozom močno očitali njihovo sodelovanje v intervenciji, ne gre v račun, da bi se Arabcem in drugim azijsko-afriškim ljudstvom krvavo zameril z besedo, še manj pa z dejanjem. Francozi so skušali prepričati atlantski vojaški koncil, da je invazija v Egipt koristila Zapadu in da je več stotimilijardski primanjkljaj v francoskem proračunu žrtve za skupno atlantsko korist. Dulles pa je na te stvari odgovarjal, da so Rusi kljub temu močno intervenirali na Madžarskem, Zapad pa v diplomatski ofenzivi proti SZ prav zaradi agresije v Egiptu nima čistih rok.

Angleži so skušali zmanjšati stroške za atlantsko vojsko, za katero oni sami plačujejo 1500 milijonov funtov, več kakor vse druge članice ZEZ skupaj; obenem pa ugotoviti angloameriško zvezo, ki trpi zaradi ameriške politike z Nemčijo. ZDA igrajo na nemško karto

Stanovanjsko vprašanje je brez dvoma najbolj pereči problem celjske občine

Na zadnji seji ObLO Celje so ljudski odborniki zelo podrobno in kritično obravnavali stanovanjski problem v našem mestu. Izčrpano poročilo predsednika občine, tov. Andreja Svetka. Poročilo sekretarja občinskega komiteja ZKS Celje, tov. Cveta Pelka razgalilo vrsto nepravilnosti, ki so jih zakrivila službenici Stanovanjske uprave. Trenutno je na Stanovanjski upravi okrog 3000 prošenj za dodelitev in zameno stanovanj.

Celjska občina, ki šteje danes že 37.100 prebivalcev, ima trenutno 7800 stanovanj, med katerimi so mnoga v zelo slabem stanju. Če bi hoteli Celjani v povojnih letih graditi vsaj v istem obsegu kot pred vojno, bi morali v zadnjih 12 letih zgraditi 1104 stanovanj. Če pa upoštevamo še velik porast prebivalstva, spričo večjega razmaha gospodarstva, pa bi v teh letih morali zgraditi vsaj 1655 stanovanj. V 12. povojnih letih pa smo v Celju zgradili vsega komaj 608 stanovanj. Številka sama pove dovolj jasno, kako kritično je v našem mestu stanovanjsko vprašanje.

Vedeti in priznati je treba, da pri reševanju perečih stanovanjskih problemov ljudski odbor ni držal križem rok in je zlasti v zadnjih dveh letih mnogo storil za načrtno, pospešeno in cenejšo gradnjo.

Že v letu 1955 je bila pri LO celjske občine imenovana posebna komisija, ki je proučevala pomenitev in smotnost stanovanjske izgradnje. Komisijo je osebno vodil predsednik občine, tov. Svetek. Zaradi izrednega obsega dela so za sodelovanje zaprosili tudi Društvo inženirjev in tehnikov, da se je lotilo izdelave cenejšega tipa vrstnih hiš.

in Brentano, nemški zunanji minister, je imel na tem shodu veliko besedo, s katero je kazal obenem s Skandinavci na »drastično oslabelost« sovjetskega bloka. Angleži se hočejo znebiti stroškov za vojsko v Nemčiji, hočejo jo »atomizirati« in s tem poceniti. Nemcem pa se je spet posrečilo te stroške odbiti od sebe. Oni bodo torej na račun angleških in francoskih financ gospodarsko še rasti in razvijati svojo vojsko zase, ne pa, kakor so Angleži pričakovali, da bodo že v letu 1957 dali 12 divizij v skupni atlantski »logor«. Mnogo je Angležem tudi na tem, da bi napredovalo skupno evropsko tržišče: čeprav se nič ne navdušujejo za evropsko integracijo, kakor si jo zamišlja Adenauer.

In sklepi: Glede Cipra — da ne pride pred OZN, da se bo rešila ta stvar doma z novo ciprsko ustavo. Sploh naj velja, naj se nesoglasja ne obravnavajo na glas in odkrito, ker to da preveč irabljaja sovjetska propaganda. Glede Suez — vse pride v roke OZN, čiščenje prekopa in vzpostavitev režima na prekopu. Anglija in Francija brezpogojno pristajata na umik iz Egipta. Za novega generalnega sekretarja NATO pa je izvoljen Belgijec Spaak, ki bo zamenjal lorda Ismaya.

Na Madžarskem se gode še vedno čudne stvari, ki položajo na svetu zapletajo in omogočajo, da se na horizontih pobilskavajo eksplozije hladne vojne. Škoda raste iz dneva v dan, produkcija se ne vzpostavlja, delavski sveti se ne uveljavljajo. Kadarjeva vlada je celo zaprla dva vidna člana delavske centrale, vršila se je generalna stavka in tako dalje. Madžarsko zastopstvo v OZN je odšlo z razlogom, da debata v OZN škodi suverenosti Madžarske, izglasovana je bila resolucija, s katero se SZ obtožuje, da se je pregrešila nad suverenostjo Madžarske, da se mora umakniti iz Madžarske pod nadzorstvom OZN. Hammarškjöld ne dobi povabila, celo Romunija ne dovoli, da bi opazovalci OZN študirali dogodke na Ogrskem na romunskih mejah. SZ obtožuje pred OZN ZDA, da se vmešavajo v vzhodne države s propagando, denarjem, diverzanti in z radio-emisijami »Svobodne Evrope«. ZDA pa očita SZ, da nekaj podobnega dela tu in tam, predvsem pa tam, kjer ZDA kujejo svoj obrambni sistem z NATO, SEATO in MEDO paktom pa tudi na Dewliniji od Labradorja preko Grönlandije in Islandije do severnega rta kraljice Evrope. Sovjetska intervencija na Madžarskem je za zapadno propagando izredno masten zalozaj. Kompromitacija vzhodnega bloka izrabljajo veliki in majhni, na debelo in na drobno.

In še nekaj na rob: V Ščecinu so demonstranti napadli sovjetsko poslanstvo. Majhna pega sicer, v danem položaju pa je seveda vzbudila veliko senzacijo. — Ču En Laj je uredil zadevo z Burmo. Kitajci se umikajo. — Laoški parlament je izglasoval, da Laos ne bo več ud Francoske unije. — Nehru pa gre k Eisenhowerju, da se pogovori o marsičem: Nehru je odločno zoper bloke in zoper kolonializem. Eisenhower je sicer zoper njegove nazore, upošteva pa silo 400 milijonskega indijskega naroda in Nehrujevo popularnost. — V zvezi z azijsko politiko je tudi sprejem Japonske v OZN, kar je podprla SZ, medtem ko z Mongolijo ni prodrla, čeprav ta država že 10 let prosi za sprejem v mednarodno skupno hišo.

USPEHI SKUPNIH NAPOROV SO BILI HVALEVREDNI

Pri vrstnih hišah je prej eno stanovanje stalo povprečno 3 milijone 500.000 dinarjev. To ceno so znižali na 2 milijona 300.000, pri blokih pa na 1 milijon 500.000 din (2 sobi, kuhinjska niša, sanitarije s prho). Pozneje je komisiji uspelo oskrbeti še načrte za manjša dvosobna stanovanja, ki bodo stala 1 milijon 700.000 dinarjev, v vrstnih hišah pa 1 milijon 600.000 din. Letos so že po teh načrtih gradili vrstne hiše na Otoku, pričeli pa so tudi že z gradnjo blokov. Poleg tega pa so v več primerih dokončavali gradnje iz prejšnjih let, kar bodo nadaljevali tudi v prihodnji gradbeni sezoni.

12 ZAZIDALNIH OKOLIŠEV V CELJSKI OBČINI

Svet za gradnje in komunalne zadeve pri celjski občini je predlagal otvoritev štirih novih zazidalnih okolišev — na Polulah in v Šmarjeti, v mestu pa med Ljubljansko cesto in savinjsko železniko ter Ulico 29. novembra in Drapšinovo ulico. Nadalje se bodo zamejila še naselja Otrožno, Lopata in Skofja vas.

Tako bi bilo poleg že obstoječih 5 gradbenih okolišev še 7 novih — skupno torej 12 zazidalnih okolišev.

ALI IMAMO V CELJU RES LUKSUZNA STANOVANJA?

Med celjskim prebivalstvom se čisto slisijo kritike, da smo v mestu zadnje čase gradili draga, luksuzna stanovanja (6 milijonov din). Tovrstne pripombe so vsekakor pretirane, saj ne moremo smatrati parketa, kopalnic, plinskih in električnih štedilnikov za luksuz! Celjski urbanisti pa so mnenja, da z ozirom na daljšo perspektivo, gradimo celo preskromna stanovanja. Res pa je, da imamo v mestu nekaj dražjih gradenj, ki pa so jih narekemale lokacije v središču mesta glede na nadaljnjo perspektivo.

DELO STANOVANJSKE UPRAVE

Z vidno pozornostjo so ljudski odborniki sledili poročilu sekretarja Obč. komiteja ZKS Celje, tov. Cveta Pelka, ki je govoril o pomanjkljivostih pri upravljanju stanovanjskega fonda, o slabostih pri delitvi stanovanj ter na osnovi konkretnih primerov grajal delo

nekaterih uslužbencev Stanovanjske uprave.

Eno perečih in resnih vprašanj je vzdrževanje obstoječega stanovanjskega fonda, ki predstavlja v občini več milijardno vrednost. Če pogledamo stroške, ki jih to vzdrževanje zahteva, vidimo, da so najemnine v nesorazmerju z vzdrževalnimi stroški in da mora za vzdrževanje LO prispevati gotova sredstva iz svojega proračuna. Dejstvo je, da se s sredstvi, ki redno prihajajo od najemnin nesorazmerno gospodari. Remontno podjetje pri Stanovanjski upravi vrši razne, dostikrat neupravičene preizdave, razna drobna popravila, ki pa zaradi slabe organizacije dela in nekontrolne dosežajo odločno previsoke cene in stroške. Primer: predno se začne s popravilom, je cela vrsta nepotrebnih pregledov in sprehajanja, popraviljanje je nekvadratno, dostikrat pa se majhna ukvara na neki instalaciji namesto da bi se popravila, zamenja v celoti z novimi napravami.

Postavlja se vprašanje, ali ne bi kazalo podjetje reorganizirati in sprejeti potrebne ukrepe za izboljšanje in pocenitev teh del. Podjetje pri Stanovanjski upravi vodi kot direktor tov. Presinger, ki kot šef Stanovanjske uprave tako sam sebi daje naročila in sam sebi odgovarja za storjeno delo. V interesu samega podjetja bi bilo, da bi direktorske posle tega podjetja prevzela druga oseba.

Pa tudi hišni sveti in stanovanjska skupnost bi morali poleg ostalega skrbeti, da čim bolj pocenijo stroške za vzdrževanje. Da bi bilo delo v tem pogledu bolj uspešno in čim ceneje, naj bi vsa popravila poleg vodstva podjetja nadzirali tudi hišni sveti.

ŠTEVILNE PRITOŽBE GLEDE RAZDELJEVANJA STANOVANJ SO CESTO UPRAVIČENE

Uredba o razdeljevanju in odpovedi stanovanj določa, da se pri svetih za stanovanjske zadeve formira komisija za dodelitev stanovanj, ki ima z uredbo precizno določene pristojnosti. Ta komisija obstoja tudi pri nas. Komisija po uredbi določa vsakega pol leta iz seznama proslincev prioriteten red, ki mora biti potrjen tudi od Sveta za stanovanjske zadeve. Na osnovi sklepov te komisije mora Stanovanjska uprava, ki je samo administrativni organ, izdajati zakonite odločbe. Tu pa se dogajajo čisto primeri samovoljnega kršenja uredbe po organih Stanovanjske uprave. Primer: nedavno se je na Stanovanjski upravi zgledil neki tovaršij pri tov. Stibriču po nekaterih vprašanjih. Ko ga je opazil šef Stanovanjske uprave (Nadaljevanje na 4. strani)

Konfekcijski izdelki zavzemajo na tržišču vedno vidnejše mesto

O tradiciji konfekcije perila pri nas še ne moremo govoriti. Po osvoboditvi je ostalo pri nas samo nekaj renomiranih tovarn za izdelovanje perila, ki pa niso mogle zadovoljiti potreb potrošnikov. Poleg večjih tovarn so bile manjše šiviljske delavnice, kjer so perilo izdelovali na obrtniški način. Vedno večje potrebe pa so narekemale združitev manjših šivalnic v podjetja in doseči večjo proizvodnjo. Vsa nova podjetja so bila večidel brez visokokvalificiranega kadra ter brez izkušni. Kolektivni so sicer dosegali postavljene piane, ni pa bilo zadostnega poudarka na kvaliteto proizvodov in na pester asortiment. Prodaja je bila enostavna in potrošnik ni mogel dati nasvetov za izpopolnjevanje. Zaradi tega je tudi razumljivo, da so potrošniki v prvih letih po osvoboditvi izgubili zaupanje v izdelke konfekcijske industrije.

Z normalizacijo naše trgovine in prehodom iz distribucije v prosto trgovino pa je bil položaj popolnoma spremenjen. Ekonomske cene izdelkov so zmanjšale povpraševanje in nastala je borba za plasiranje proizvodov. Nuja je narekovala iskanje novih vzorcev, novih krojev, izboljšanje kvalitete in znižanje proizvodnih stroškov. V vsakem od teh dejavnikov se je kvaliteta izdelave in krojev približala kvaliteti napredne, moderne industrije. Potrošniki danes vedno z večjim zadovoljstvom kupujejo možko perilo, ki gre vzporedno z modo, poleg tega pa je mnogo cenejše. Res je, da gotove tovarne še izkoriščajo potrošnika in na račun cene zmanjšujejo porabo materiala in izdelujejo nekompletne izdelke. Vendar bo tudi temu konec, saj je postavila večina konfekcijskih tovarn zahtevo po standardizaciji normativov možkega perila in gornje konfekcije.

Konfekcijska industrija perila je v stalnem porastu, saj je proizvodnja od 10 milijonov m² v letu 1952 porasla letos že na 17 milijonov m². Kljub porastu konfekcijske industrije pa potrebe še daleč niso pokrite, saj pride le 1 m² konfekcijskega perila na eno osebo, kar je globoko pod srednjeevropskim povprečjem.

S konfekcioniranjem perila prihramo pri nas mnogo družbenih sredstev. Že sam način krojenja in serijska izdelava omogočata ogromen prihranek materiala napram obrtnemu načinu izdelovanja. Razlika med eno in drugo izdelavo znaša povprečno 8% v korist industrijskega načina izdelovanja. Tako smo na primer letos pri 17 milijonih m² blaga beležili 1.360.000 m prihranka ali 194 t bombaža, za katerega bi morali plačati 120.500.000 deviznih dinarjev.

V nedeljo otvoritev šoštanjske termoelektrarne

V POIZKUSNEM OBRATOVANJU DAJE POTROŠNIKOM ŽE SKORAJ 150 kWh — KAJ BO Z NADALJEVANJEM GRADNJE?

Delovni kolektiv šoštanjske termoelektrarne se že dalj časa pripravlja na svoj veliki praznik, ko bo s ponosom izročil svojemu namenu največjo po osvoboditvi zgrajeno termoelektrarno v sklopu Elektrogospodarske skupnosti Slovenije. Pa ne samo kolektiv, vsi prebivalci Šoštanja, Saleške doline in naši delovni ljudje se veselo tega dogodka. Nova termoelektrarna, ki leži v središču s premogom bogate Saleške doline bo precej pripomogla, da bo naša industrija laže delala, saj ne bo toliko prizadeta zaradi redukcij električne energije.

Slovesnost bo v nedeljo ob 10 dopoldne, ko se bodo okrog okrašene elektrarne zbrali mnogi, ki so pomagali pri gradnji. Kolektiv je na otvoritev povabil tudi ugledne goste iz vse države. V Šoštanju jih z veseljem pričakujejo, saj bi jim radi pokazali delo svojih rok za svojo domovino.

OD PUSTEGA POLJA DO ELEKTRARNE

Kdo bi si mislil, da bo termoelektrarna zrasla tako hitro. Še pred nekaj leti je bilo na prostoru, kjer sedaj stojijo objekti elektrarne, pusto, zamočvirjeno polje, kjer je lenobno tekla Paka. Tu je bilo posejanih nekaj hiš. Z leti je vse to izginilo, na tem mestu stoji danes ponosen objekt termoelektrarne, iz katere po daljnovodih teče dragocena kri naši industriji — električna energija.

Za ilustracijo le nekaj podatkov. S pripravljalnimi deli so pričeli leta 1947, vendar so zaradi raznih težav zastala. Pozneje so izdelavo projektov nadaljevali, v januarju 1952 pa je gradbišče ponovno oživel. Od tedaj je šlo delo naprej noč in dan brez zastoja. Najvažnejša so bila gradbena dela vse do leta 1954, ko je pričela prihajati oprema. Monterji in gradbinci so potem kar tekmovali ter drug drugega prehiteli.

V kratki dobi dveh let je bilo najvažnejše za njimi in 16. maja letos je šel

Svečane proslave 15. obletnice ustanovitve JLA

Za letošnjo obletnico ustanovitve Jugoslovanske armade so bile tudi v našem okraju ves mesec živahne priprave, pri katerih so sodelovale vse množične organizacije, Zdrženje rezervnih oficirjev, vsi kolektivi in šole.

V CELJU

Ta teden pa so bile v Celju že na programu slavnostne prireditve in akademije.

V torek, 8. decembra je v počastitev dneva armije organiziralo društvo Partizan Gaberje, SZDL in ZB ob sodelovanju Svobode Celja in Gaberje pester kulturni in telovadni program. Pred izvajanjem programa je govoril major Radišić Lovro.

V sredo zvečer je bila prireditev v Narodnem domu. Lep program je pripravilo TD Partizan Celje-mesto ob sodelovanju Partizana Gaberje in Polul. Prireditve se je v lepem številu udeležilo prebivalstvo mesta Celja in vojska.

V Četrtek zvečer pa je bil v Narodnem domu »Večer partizanskih pesmi«, kjer so sodelovali pevski zbori DPD Svobode ter Komorni pevski zbor. To so bile doslej osrednje prireditve v počastitev obletnice JLA v Celju. Poleg teh pa so bile ininterne proslave tudi po celjskih kolektivih in šolah.

Posebno slavnostno pa bo 15. obletnico ustanovitve JLA praznovala celjska garnizija, ki je pripravila poseben program za soboto. Na sobotnem programu bodo sodelovali tudi mladinci celjskega učiteljskega in Vajenske šole I. Celje, ki so pripravili poseben kulturni spored izključno za vojsko.

DIJAKI I. CELJSKE GIMNAZIJE PRI VOJAKIH

Med tedom so imeli v vojaškem klubu Titove kasarne v Celju prisrčno slovesnost. Oficirje, podoficirje in vojake celjske garnizije JLA so obiskali dijaki in dijakinje prve celjske gimnazije. Najprej je pripadnikom naše Ar-

made čestital prof. Belak v imenu profesorjskega zbora I. gimnazije, za tem pa je dijakinja Zdenka Lah izročila podpolkovniku in narodnemu heroju Jožetu Ožboltu lep šopek rdečih nageljnov hkrati s čestitkami za praznik 22. decembra.

V drugem delu obiska so dijaki in dijakinje pripravile za pripadnike JLA lep program, v katerem so sodelovali: osmošolski oktet ter recitatorji Fanika Kugler, Jože Rutar, tretješolec Komerički, Zupančičeva in ciciban Danica Belak.

Celoten program so pripadniki garnizije sprejeli z velikim navdušenjem. Prav gotovo pa sta bila deležna največjega odobravanja najmlajša, in to Komerički s »Soldaško« in Belakova z »Domovino«.

V ŠMARJU PRI JELSAH

Tudi v šmarski občini se pripravljajo na dostojno proslavo 15. obletnice JLA. Svečanosti bodo od 22. do 31. decembra. Na dan 22. decembra zvečer bodo v Šmarju priredile vse množične organizacije baklado, nakar bo sledila svečana akademija, kjer bo govoril predsednik občine tov. Anderluh. Ob tej priliki bodo sprejeli najboljše mladinci predvojaške vzgoje tudi nagrade. V nedeljo pa bodo podobne proslave tudi v Pristavi in Podčetrtku. Razen tega bodo v prihodnjih dneh manjše proslave v osnovnih šolah, Ljudska univerza v Šmarju pa bo pripravila predavanje o pohodu XIV. divizije na Štajersko.

ZA PRAZNIK JLA BODO SOLČAVSKI PIONIRJI OBISKALI GRANIČARJE

Tudi v Solčavi hočejo 15. obletnico ustanovitve Jugoslovanske armade praznovati kar se da lepo. Svoj program pripravljajo pevci, KUD bo ponovil »Korajža velja«, šola pa bo poleg interne proslave, kjer bodo na programu ustrezne pevke in recitacijske točke, organizirala še obisk pri naših čuvajih meje. Pionirji bodo graničarjem v znak ljubezni in hvaležnosti poklonili skromno darilo.

V ŠENTJURSKI OBČINI

Tudi na področju šentjurske občine se množične organizacije pridno pripravljajo na svečano počastitev 15. obletnice JLA. V ta namen so pripravili vrsto prireditev.

Centralna svečana akademija bo v Šentjurju v soboto v veliki dvorani združnega doma. Slavnostni govor bo imel rez. oficir inž. Dolge Cizej. Ob zaključku akademije bodo predstavniki občine in predvojaške vzgoje podelili odlikovanja, diplome, nagrade in značke obveznikom predvojaške vzgoje, ki so pri vajah dosegli najboljše uspehe.

Proslave bodo tudi v drugih krajih kot v Ponikvi, Slivnici pri Celju, Zusu in drugje.

V ŠTORAH

Na pobudo pododbora UROJ v Štorah bodo v počastitev 15. obletnice JLA priredili v petek zvečer v veliki dvorani Doma kulture slavnostno akademijo. Pri organizaciji proslave sodelujejo člani UROJ, člani ZB, obvezniki predvojaške vzgoje, člani SZDL ter ostala društva. Poleg slavnostnega govora bo tudi lep kulturno zabavni program. Na akademiji bodo prejeli najboljše mladinci predvojaške vzgoje odlikovanja, pohvale in knjižne nagrade.

Predavanja o JLA bodo imeli po vseh podjetjih in šolah.

Obsotelska proga - darilo enot JLA vrhovnemu komandantu

Enote JLA, ki so sodelovale pri gradnji železniške proge Savski Marof—Kumrovec, bodo praznik 15-letnice ustanovitve Jugoslovanske ljudske armade praznovale z velikimi delovnimi uspehi. Na sam praznik bo proga od Kumroca do Savskega Marofa izročena prometu, zato bo otvoritev te proge ena izmed najmočnejših proslav 15-letnice ustanovitve naše armade v državi. Na ta dan se bodo zbrali vzdolž nove železnice njeni graditelji, prebivalci z obeh strani, s hrvaške in slovenske.

Omenjeno železniško progo so večji del gradile enote JLA. Med temi enotami je bila tudi večja skupina vojakov, podoficirjev in oficirjev celjske enote majorja Samardžića. Pripadniki JLA so to delo opravili s posebno navdušenostjo in požrtvovalnostjo, ker so rojstni kraj predsednika republike in svojega Vrhovnega komandanta z železno cesto povezali s svetom, ker so z izgraditvijo proge omogočili obsoteljskim in zagorskim prebivalcem veliko hitrejši razvoj iz zaostalosti k blagostanju.

Na sliki, ki je bila posneta poleti v Obsotelju, vidimo pripadnike enote majorja Samardžića pri gradbenih delih obsoteljske železnice.

Naša armada ni samo oborožena sila - temveč tudi graditelj socializma

Naša Armada je najbolj množična šola za prevzgojo naših državljenj, marveč daje tudi bogat prispevek s svojo udeležbo v gospodarstvu pri raznih delovnih akcijah. V razdobju obnove je opravila pri upravljanju prometa, graditvi mostov in drugih delih 2.800.000 delovnih dni. V raznih delovnih akcijah za izpolnitev petletnega plana je Armada doslej dala več kot 9.600.000 delovnih dni.

Armada je usposobila in dala od leta 1945 do 1951 za naše gospodarstvo 340.413 šoferjev, mehanikov, traktoristov, električarjev, zidarjev, strojnih ključavničarjev, telegrafistov, bolničarjev itd.

Naša Armada je najbolj množična šola za prevzgojo naših državljanov v duhu socializma. Zategadelj je resnično ljudska in revolucionarna armada.

To je lik naše Armade.

Iz govora vrhovnega poveljnika oboroženih sil, maršala Josipa Broza-Tita ob desetletnici naše ljudske Armade.

Janezu je odleglo

Med borci Tretje prekomorske udarne brigade je bilo tudi mnogo Slovencev. Brigada je na svojem zmagoslavnem pohodu sodelovala v bitkah za Split, Knin, Bihać, Reko in Trst. Odloomek spominja na resničen dogodek partizana Janeza v Kaštelu pri Splitu.

(Nadaljevanje in konec)

To je Janeza tako razburilo, da prvi hip ni niti vedel, kaj naj odgovori. Ogledoval je ustaško uniformo in pred njegovimi očmi so vsa ali strašni prizori ustaških zločinov. Spomnil se je dogodkov, ko so ustaši klali in pobijali nedolžne ljudi v njegovi vasi.

In zdaj naj bi sedel ustaš z njim na vozu?

Ne! Preveč je to žalilo Janezova čustva in ponos. Zato Janez zaustavi konje in vpraša:

»Kako je mogoče, da se ta ustaški oficir tako prosto sprehaja tod okoli?»

»Veš, tovariš, dober človek je. Napravil je veliko dobrega za partizane. Ne bo nikamor zbežal, saj se sam želi javiti pri partizanskemu poveljstvu.«

Končno se je Janez udal. Naj bo, če je bil tak dobrotnik. Toda na voz ga ni hotel sprejeti. Pritegnil je puško še bolj k sebi, pognal konje, ustaš pa se je pozbaval poleg voza. Domačini so z mrzljeno gledali to bedno ustaško figuro in govorili:

»Tako, tako, tovariš, prišel je konec tem razbojnikom, vse treba pobiti!«

Prišli so že do prvih hiš v Kaštelu, ko nenadoma zaslišijo žvižganje, ki naznaja smrt, ter kmalu za tem trušče eksplozije. Nemci so začeli obstreljevati cesto iz topov. Poskakali so v cestni jarek ter počakali, da je obstreljevanje prenehalo.

Janezu je vzbudila pozornost gruča ljudi, ki so se zbrali ob cesti. Približal se je tudi on in ostrmel. Zagledal je kose raztrgane ženske in otroka, ki so jih objokani svojci in sosede zbirali ob cesti in zavijali v plahto. Topovska granata je maloprej raztrgala ženo in otroka, ki sta šla k vodnjaku po vodo.

»Poglej«, se je obrnil Janez k ustašu, — »to so nedolžne žrtve, za katere tudi ti nosiš del odgovornosti. Kdaj bi se že Nemci povlekli iz dežele, če jih ne bi podpirali taki izdajalci kot si ti.«

Ustaša je Janez v Kaštelu predal poveljstvu, municijo pa odpeljal na položaj. Strelivo ni bilo več potrebno, saj so borci med tem časom v močnem naletu že uničili sovražnika.

Janez pa je še dolgo razmišljal o ne-pričakovanem srečanju z ustaškim oficirjem. Kar stisnilo ga je pri srcu od jeze kadar se je spomnil na to nenavadno srečanje.

KAZNOVANI ZLOČINCI

Minila sta dva meseca. Bitka za Knin je bila že zmagoslavno končana, ko se je Janez ranjen vračal v Kaštel ter iskal svojo ednico, ki je bila tam na počitku. Ko je taval po trgu, je začul od daleč bobnenje in kričanje. Spo-

minjalo ga je na otroška leta, ko so v njegovo vas prišli cigani ter ob zvočnih bobnih sililih medveda k plesu. Starejši človek z bobnom stopi na sredo trga. Udarci na boben prenehajo, iz bobnarjevega grla pa zadoni kakor iz zvočnika:

»Na-ro-de! Jutri ob treh popoldan bo pred ljudskim sodiščem razprava zoper ustaške zločince. Pridite v čim večjem številu!«

Drugi dan pohiti tudi Janez na trg. Rad bi prisostvoval razpravi. Na trgu

se je zbralo že mnogo ljudi. Janez se je komaj prerinil skozi množice, stopil v bližnjo hišo in iz okna opazoval.

Kmalu je zagledal, kako straža pelje pet ljudi, okrog katerih se je gnetla gruča masčevanja željnih nestrpnih, ki so vpili in preklinjali ustaške zločince. Komaj so stražarji preprečili, da jih ni razjarjena množica linčala.

Med njimi je Janez zapazil tudi ustaškega oficirja, ki je še pred dvema mesecema tako svobodno korakal poleg njegovega voza.

Pričela se je razprava. Začnejo čitati obtožnico. Obtoženi so za težke zločine, ki so jih imeli na vesti.

Nato spregovorijo številne priče. Nekateri so prišli celo iz zelo oddaljenih krajev, samo da bi mogli pričati o zločinih, ki so jih obtoženi storili nad njihovimi najbližjimi. Na oder prihajajo matere, očetje, sestre in žene žrtev teh zločinov. Zločine dokazujejo tudi s fotografijami.

Po kratkem posvetu sodišča nastane grobna tišina. Predsednik senata čita sodbo vsem petim obtožencem:

Smrtna kazen z ustrelitvijo.

Tako je ustaški oficir, slučajni Janezov spremljevalec, sprejel pravično kazen.

V tem trenutku je Janezu odleglo. Bojazen, da ne bi sprejeli pravične kazni tisti, ki so v najtežjih dneh delali proti svojemu ljudstvu, je izginila iz Janezovih misli. Pomiril se je ob spoznanju, da se pred ljudstvom ne da nič prikriti.

-ma-

Organizacija ZB v Štorah
ena najboljših v okraju

Obvezniki predvojaške vzgoje iz Štor odhajajo na praktične vaje

Preteklo soboto je bil v Štorah občni zbor organizacije ZB. Ta organizacija je ena izmed najbolj delavnih organizacij v Štorah. Lani so člani te organizacije posvetili največjo skrb otrokom padlih borcev in žrtvam fašističnega terorja. Socialno šibke člane so redno obiskovali, skrbeli so tudi za grobove padlih borcev in odkrili nekaj spominskih plošč. Se posebej so se zanimali tudi za učni uspeh otrok padlih borcev, preskrbeli so jim štipendije in inštruktorje, v počitnicah pa so jih poslali na letovanje.

Ker je ta organizacija Zveze borcev že več let ena najboljših v okraju, je v znak priznanja sprejela od Glavnega odbora ZB NOV Jugoslavije diplomu. Podobna priznanja so v vsej Sloveniji sprejele samo štiri organizacije ZB. Za

uspehe ima največ zaslug predsednik organizacije tov. Rajko Markovič, ki že nad šest let nadvse pošteno vodi to organizacijo.

Člani so kritizirali odgovorne ljudi v Štorah, ki jim po enajstih letih osvoboditve še ni uspelo zgraditi v Štorah spomenik, kljub temu, da so prebivalci zanj dali nekaj prispevkov, člani kolektivov enodnevnih zaslužek, medtem ko je železarna prispevala za spomenik že 3 milijone din. Najbolj žalostno pa je pri tem to, da neizgovorjen spomenik leži že dve leti v skladišču Umetniške zadruge v Ljubljani.

Med sklepi za prihodnje leto je zlasti pomemben ta, da bodo ustanovili komisijo za borce, razširili in poživali komisijo za izvenarmadno vzgojo in izdali kroniko Štor in okolice.

Razpored novoletnih
prireditev v Celju

SREDA, 26. DECEMBRA

1. Lutkovna igra v domu Tončke Čečve za predšolsko mladino »Ujeti potepuh«

PETEK, 28. DECEMBRA

1. Kino Metropol — zaključena predstava za I. osnovno šolo ob 8. uri
2. Kino Metropol — predstava za I. in II. osnovno šolo ob 10. uri
3. Kino Metropol — predstava za II. osnovno šolo in za šolo Polule ob 14. uri
4. Kino Union — predstava za I. in II. gimnazijo ob 10. uri
5. Kino Union — predstava za II. gimnazijo ob 8. uri
6. Kino Union — predstava za I. gimnazijo ob 14. uri
7. Osnovna šola v Smartnem v Rož. dol. — filmska predstava v osnovni šoli ob 15. uri
8. Osnovna šola Ljubecna — filmska predstava v osnovni šoli ob 18. uri

SOBOTA, 29. DECEMBRA

1. Kino Metropol — predstava za predšolske otroke ob 10. uri (tereni: Medlog, Lisce, Lokrovec, Ostrožno, Lopata, Pečovnik, Zagrad, Polule, Zg. Hudinja, Sp. Trnovlje in vrtci)
2. Kino Metropol — predstava za predšolske otroke in Pomožno šolo ob 14. uri
3. Gledališče »UBOGA ANKA« — predstava za predšolske otroke ob 15. uri (tereni: Medlog, Polule, Lisce, Zg. Hudinja, Lokrovec, Ostrožno, Lopata, Pečovnik, Zagrad in Sp. Trnovlje)

NEDELJA, 30. DECEMBRA

1. Gledališče »UBOGA ANKA« — zaključena predstava za predšolske otroke in vrtce ob 10. uri (in vsi tereni, ki niso navedeni pri predstavi 29. decembra)

Pripomba: Vstopnice za zgoraj navedene predstave za predšolske otroke bodo delila predstavnice Zveze ženskih društev na terenu.

OBČINSKA PIONIRSKA KOMISIJA CELJE

Življenje naših vasi

Plodno delo Aktiva mladih zadrušnikov v Zrečah

Aktiv mladih zadrušnikov pri Kmetijski zadruzi v Zrečah je v devetih mesecih svojega obstoja dosegel dokaj lepe uspehe. Vanj je vključenih okoli 80 kmečkih fantov in deklet.

Vodstvo aktiva je predvsem skrbelo za strokovno in splošno izobraževanje svojih članov. V ta namen so prirejali strokovna predavanja, ki so bila dokaj dobro obiskana. Spomladi so mladi zadrušniki ustanovili sadno drevnino na zadružnem zemljišču. V drevnici so posadili okoli 700 sadik, zasledovali njihovo rast, skrbeli za pravilno negovanje in jih tudi cepili. Za to delo pa so pokazala največ zanimanja dekleta, kar je čudno, vendar pa resnično.

Fantje pa so imeli dovolj dela na drugih področjih. Ukvarjali so se z umetniškimi gnojili in ugotavljali, kakšen je njihov učinek na posameznih zemljiščih. Vse te poskuse so delali na kmetijah svojih staršev. Razen tega so

poskušali s sušenjem sene na sušilih ter ugotovili, da se s tem načinom ohrani mnoge hranilne snovi v krmi. Aktiv je pripravil za svoje člane tudi ekskurzijo na kmetijska posestva v okolici Maribora.

Vodstvo krožka meni, da bi bilo koristno za mlade zadrušnike, da bi dobili več vploga v zadružno organizacijo, njene proizvodnje in druge odseke ter se tako seznanili z nalogami, ki jih čakajo, ko bodo odrasli.

Tritedenski kmetijsko-gospodarski
tečaj v Solčavi

Za okoliš Luč in Solčave bodo v hotelu Rogovilec v letošnjih semestralnih počitnicah organizirali tritedenski kmetijsko-gospodarski tečaj internatskega značaja. Tečaj bo trajal od 15. januarja do 6. februarja. Podoben tečaj bodo organizirali tudi v Smihelu nad Mozirjem. V sklopu tega tečaja bo tudi gospodinski tečaj, ki ga bodo obiskovala kmečka dekleta.

Za tečaj, za katerega so prispevala izdatna sredstva zadruge, je precejšnje zanimanje tako med lučko kot med sol-

AKTIV MLADIH ZADRUŠNIKOV V
GRIZAH

Pred kratkim so v Grižah ustanovili »Aktiv mladih zadrušnikov«. Čeprav je aktiv prepuščen samemu sebi, je vendar že pričel uspešno delovati. Ustanovili so malo igralno družino, ki vadi »Poslednjega moža«. Mnogo članov aktiva je vključenih v Kmetijsko gošpodarsko šolo, toda žal je med temi le občasno premo fantov. Člani aktiva si močno želijo, da bi jih kdo obiskal in jim v pogovoru nakazal smerice kako naj delajo, kakšne naj bodo njih dolžnosti in pravice. Erna

čavsko mladino. Učiteljstvo, ki bo v glavnem vodilo te tečaje in domačini se mnogo bolj navdušujejo za tak strnjeni pouk kot pa za obliko dvoletne kmetijsko-gospodarske šole, ki spričo neobveznosti pouka ponekod ne dosega zadovoljivih rezultatov.

Drugo leto bo verjetno tudi v takem času še en tritedenski tečaj iz vrste — in potem bodo tečajniki dobili izkaze, kot da so končali dvoletno kmetijsko gospodarsko šolo.

V konjiški občini bi bilo treba
osušiti okoli 2000 ha zemljišč

Na področju konjiške občine je okoli 2000 ha zemljišč, ki jih bo potrebno čimprej osušiti. Na njih raste sedaj le slaba živinska krma. Ponekod so s pripravi že začeli, izgleda pa, da je za to delo ponekod premo iniciative in dobrega vodstva. Pretekli teden je bil sestanek lastnikov močvirnatih zemljišč na Strančah, kjer namerava Kmetijska zadruga Zreče osušiti 40 ha zemljišča.

lje. V ta namen bo zadruga najela poseben kredit.

Prav tako je na področju konjiške občine še kakih 700 ha gozdov, ki bi jih lahko brez škode posekali in tam uredili sadovnjake. Tako bi bila ta zemljišča dobro izkoriščena, saj v konjiški okolici sadje dobro uspeva.

Samo ta dva primera kaže, da bo imela novo ustanovljena kmetijska proizvodna zveza dosti dela.

Razglas

Prebivalstvo območja občine Sentjur pri Celju, kakor tudi vse druge interesente izven tega območja obveščamo, da so na gospodarskem odseku Občinskega ljudskega odbora Sentjur pri Celju na vpogled predvideni zazidalni okoliši za naslednje kraje:

SENTJUR PRI CELJU
IN PODGRAD,

GROBELNO (DEL) IN STOPČE,

SLIVNICA PRI CELJU
IN VOGLAJNA,

GORICA PRI SLIVNICI,

DRAMLJE

SENTILJ PRI DRAMLJAH,

PONIKVA,

HOTUNJE.

Priporočamo gradbenim interesentom, kakor tudi drugim za nterisiranim, da te predloge pregledajo in podajo svoje morebitne pripombe, ker po izdaji odloka o osvojenih gradbenih okoliših izven teh ne bo mogoče graditi.

Rok za ta ogled je od 15. decembra 1956 do 30. decembra 1956.

Gozdarsko podjetje Prebold

razpisuje mesto

R A Č U N O V O D J E

z ustrezno šolsko izobrazbo in večletno prakso v računovodstvu. Plača za razpisano delovno mesto po tarifnem pravilniku ali po dogovoru. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Lastnoročno napisano prošnjo s kratkim življenjepisom ter navedbo dosežane zaposlitve pošljite na gornji naslov ali oddajte osebno pri upravi podjetja.

Stanovanjsko vprašanje - najbolj pereči problem

(Nadaljevanje z druge strani)

PODKUPNINE, GARANCIJSKA
PISMA IN ŠIROKO OBLJUBLJANJE
STANOVANJ PRI ČASI VINA

Dokazano je, da sta uslužbenca Stanovanjske uprave, Lah Ivan in Čebular Jože, sprejela od strank podkupnine za »uspešne intervencije« pri dodeljevanju stanovanj. (Javno tožilstvo je proti njima uvedlo kazenski postopek in se bosta v kratkem zagovarjala pred sodiščem.)

Omenjena uslužbenca Stanovanjske uprave sta se med uradnimi urami rada zadržala v gostinah, ko sta hodila na ogled stanovanj. Ob takih prilikah sta se srečevala z različnimi prosilci stanovanj, ki so jima dajali za pijačo in jedačo. Pri časi vina sta na široko obljubljala stanovanje, čeprav sta vedela, da stanovanj ni na razpolago.

Nezakonitost Stanovanjske uprave se odraža tudi v tem, da je posameznim strankam, ki so prošile za stanovanje, izdajala neka garancijska pisma in jim zagotavljala, da bodo dobili stanovanje v doglednem času. To so delali samo zaradi tega, da bi se iznebili strank.

NEPRAVIČNO RAZDELJEVANJE
STANOVANJ JE POVZROČILO
UPRAVIČENO RAZBURJANJE

Pri razdeljevanju stanovanj šef Stanovanjske uprave ni upošteval potreb proslcev po prioriteten planu. Tako je med drugim znan primer, da je dobil komfortno dvosobno stanovanje privatnik, ki je bil samec s samsko hčerko, ki mu vodi gospodinjstvo.

Stanovanjska uprava je v nekaj primerih dodelila stanovanje tudi posameznikom, ki sploh niso vložili prošnje. Mnogo proslcev je, ki imajo vložene prošnje že več let, a jim še ni bilo dodeljeno stanovanje. So pa primeri, da je proslilec v začetku januarja leta 1955 vložil prošnjo in je stanovanje dobil že krajem istega meseca.

KER STANOVANJSKE STISKE SE
NE MOREMO REŠITI, MORAMO
DOSEČI VSAJ PRAVICNEJŠE
RAZDELJEVANJE STANOVANJ

Ko je sekretar tov. Pelko s konkretnimi primeri seznanil ljudske odbornike o nepravilnem poslovanju Stanovanjske uprave, je priporočil ljudskemu odboru, naj to vprašanje v podrobnosti prouči in podvzame potrebne ukrepe za odpravo nedostatkov. Za zaključek pa je dejal:

»Mi kritiziramo razmere v dodeljevanju stanovanj, pri tem pa moramo vedeti, da še tako pravilno razdeljevanje stanovanj ne more rešiti stanovanjske stiske v Celju. Dosežemo pa lahko večjo solidnost pri dodeljevanju stanovanj in s tem večje zaupanje državljanov do organov, ki so za stanovanjsko politiko pristojni. S tem bi odpadle tudi neštete prošnje in intervencije na razne vodilne ljudi v naših organizacijah.

Spričo tako obširnega področja, ki ga mora obvladati Stanovanjska komisija je razumljivo, da le-ta ni mogla imeti točnega pregleda nad upravičenimi in najbolj potrebnimi prosilci stanovanj. Zato je tudi to eden od vzrokov, ki se omogočali organom Stanovanjske uprave samovoljno poslovanje. Vse to pa nam narekuje, da nadalje utrjujemo in usposabljam vse družbene organe, ki delajo na tem področju, to je Svet za stanovanjske zadeve, Svet stanovanjske skupnosti in hišne svete. Hišni sveti kakor ostali organi lahko mnogo pripomorejo pri čuvanju, kakor tudi pri pravilni zasedbi stanovanj. Da bo lažje in pravilneje delo ter večji nadzor družbe pri dodeljevanju stanovanj in čuvanju stanovanjskega fonda, bo potrebno reorganizirati sedanjo stanovanjsko skupnost v več stanovanjskih skupnosti, katere bodo lahko obvladale svoj delokrog.

Kotiček za naše žene

USPEŠNA POSVETOVALNA KONFERENCA O GOSPODINJSKEM IZOBRAŽEVANJU

V dvorani Okrajne zadružne zveze v Celju je bilo preteklo, sredo širše posvetovanje o problematiki gospodinskega izobraževanja v našem okraju. Poleg celotnega okrajnega odbora Zveze ženskih društev, zastopnikov kmetijsko-gospodarskih šol, RK, gospodinj-skih učiteljic, medicinskih sester in zadružnic, ki vodijo gospodinske tečaje na terenu, so se sestanka udeležili še tovarišica Angela Osepkova, predsednica ženskih društev Slovenije, Ziva Beltran, članica Glavnega odbora ženskih društev ter Mira Majcen, republiški inšpektor za gospodinjstvo. Konferenci pa so prisostvovali tudi možki tovariši — predsednik sveta za šolstvo prof. Anton Askerc, načelnik sveta za prosveto in kulturo pri OLO Celje tov. Vojo Simončič ter zastopniki občinskih svetov za prosveto s področja celotnega celjskega okraja.

Referat o oblikah in razvoju gospo-

dinskega izobraževanja je podala tovarišica Helena Borovšak, predsednica zveze ženskih društev za okraj Celje. Upravnica Zavoda za pospeševanje gospodinjstva, tov. Milica Zabavnik pa je govorila o vsebini gospodinskega izobraževanja ter o koordiniranem delu med posameznimi oblikami v tečajih in šolah. Njeno izvajanje je osvetlila tudi nekatere praktične prieme glede pravilne in zdrave prehrane v splošno gospodinjstvih kuharskih tečajih, katere vodijo večidel praktiki. V zvezi z reformo šolstva je bilo govora tudi o načinu, kako bi pristopili k uvedbi gospodinskega pouka v bodočih osemletkah.

Tajnica okrajne zveze ženskih društev, tov. Anica Pirnatova je govorila o pomenu gospodinske literature in o vzpostavitvi poverjeniške mreže. Podatki s terenov kažejo, da si naše žene zelo želijo tovrstne literature, samo niso vedele, kje bi jo nabavile.

Po referatih se je razvila zelo živahna razprava. Da bi delo bolj potekalo, bodo po vseh okrajnih in občinskih sindikalnih svetih osnovali komisije za ženska vprašanja, ki bodo reševale gospodinsko problematiko. Zveza ženskih društev bo morala navezati tesne zveze s temi komisijami.

V razpravi je bilo med drugim govora tudi o tem, naj ženska društva pri organizaciji gospodinskega kuharskega tečaja ne pozabljajo tudi na naša narodna jedila (pečena kaša, gibanice, jota itd.), ki spada o k zdravi kmečki prehrani. Dobro bi bilo, da bi se s takimi starimi, kmečkimi jedmi seznanile tudi mestne kuharice.

To potrebno gospodinsko posvetovanje, ki je trajalo ves dan, je v referatih in diskusijah osvetlilo mnogo nerešenih gospodinskih vprašanj in dalo navodila za nadaljnji uspešni razvoj gospodinskega dela v našem okraju.

KRIŽI IN TEŽAVE NAŠIH AMATERJEV

Zadnje nedeljo so se sestali režiserji in vodje amaterskih igralških druščin celjskega okraja. Sestali so se na povabilo dramske komisije okrajnega sveta Svoboda in prosvetnih društev zato, da bi izmenjali misli in predloge glede repertoarja, organizacije dela in vzgoje novih in nadaljnje izobrazbe sedanjih amaterskih kadrov. Zbralo se je okrog 30 zastopnikov našega amaterskega gledališkega življenja. Njihova poročila so pokazala, da stoji za temi 30 režiserji in predsedniki dramskih odborov resnično neuklonljiva divizija vnetih amaterjev, ki v glavnem vedo za smisel svojega udejstvovanja, za kar pa dostikrat nimajo ne materialnih sredstev, ne razumevanja, pač pa imajo brez števila velikih in malih težav.

KJE IGRAJO IN NASTOJAJO?

Na odrih, seveda! Toda takih Svobod in prosvetnih društev, ki bi se lahko ponašala z lastno dvorano s sodobno urejenim odrom, še ni na pretek. Večinoma se igrajo na neurejenih in neopremljenih odrih bivših telovadnih in prosvetnih domov, tu in tam kakšnega gasilskega doma, v neprestanem boju ali s kinom, ki uporablja isto dvorano, ali s telovadci, za katere je bil dom ozioroma dvoana-telovadnica zgrajena. Toda največjega usmiljenja so vredni tisti, ki ravno ustvarjajo ali pa dramijo svoje kmečko občinstvo s šolskih odrov, se pravi s podija 2x4 m, postavljenega vzdolž prednje stene, recimo 10 m dolgega razreda... Ampak, na šolska vrata že trka inšpektorji razglašujoč odločbo, da je treba zaradi teh in teh ozirov iz šolskih razredov odstraniti vse odre... Prav, pravijo amaterji, pač ne bo več iger; toda tak šolski razred z odrom ni samo »gledališka dvorana«, temveč tudi »dvorana« za zborovanja in za slavnostne akademije pri katerih je tudi potreben oder...

»LJUDSKIH IGER PRIMANJKUJE...«

Kakšnih ljudskih iger? »No, a la Deseti. Brat, Divji lovec, Miklova Zala, Rokovnjači... V Sentjakobsko gledališče bomo pisali po Sosedovega sinca... Amaterji »brezdomne« in brez urejenega odra ali amaterji komaj ustanovljenega društva igrajo tudi za-

to, da »prislužio« društvu nekaj denarja. Treba je izpolniti knjižnico, oder bi radi preuredili, kupili zavese in žarnice in vsaj en reflektor, predvsem pa je treba vrniti denar učitelju-režiserju, ki je založil za nabavo lepenke, barv in papirja za vloge... Dvorano pa napolni le ljudska igra, veseloliga... zato bomo pisali po Sosedovega sinca; ostale smo že vse preigrali... Ni čuda, da je repertoar tistih druščin, ki so deležne ustrezne materialne podpore in se ponašajo z lastno dvorano in urejenim odrom, skrbnejši in ljudski prosveti ustrežnejši. Tam odigrajo najprej vse od Desetega brata do Divjega lovca, zatem pa Poslednjega moža, Nevidnega spremljevalca, Pokvarjene mešene tedne. Snubca v zadrugi, Presliške grofe itd., tudi dela Linhart, Cankarja, Krefta, Nušča, Müllerja, za mladino pa Golleva in Brenkove, sploh dela z repertoarja poklicnih gledališč.

»DENAR JE SVETA VLADAR«

Je dejal eden izmed zastopnikov. Hotel je pač reči, da je za dostojno uprizaritev razen najboljših volje in največje požrtvovalnosti, vendarle potrebna tudi določena vsota denarja, določena materialna osnova. Zato niso storili prav tisti tovariši iz forumov, ki so na občini zbirali prosvetnih društev obljubili zagotovo denar ali kakšno drugo pomoč, pa obljub niso izpolnili. Zato tudi ne ravna prav v tistih komunah, ki pri razdeljevanju sredstev ne poznajo prosvetnega društva.

»Igrajo le bivši Sokoli in Orli, mladina pa nima razumevanja za kulturno-umetniško udejstvovanje« so nekateri tožili. Da, ker sta kino in ples privlačnejša od pustega, zastarelega odra in mrzle garde-obe, če ju družina sploh premore. Res pa je, da bi mladini primeren nasvet po »mladinski liniji« ne bil odveč.

SKLEPI?

Več denarnih in materialnih sredstev, več gledališke vzgoje — težav in seminarjev, več deželi primernih odskih del, predvsem pa več razumevanja. Z njim bodo premagane prenekatere materialne težave.

G. G.

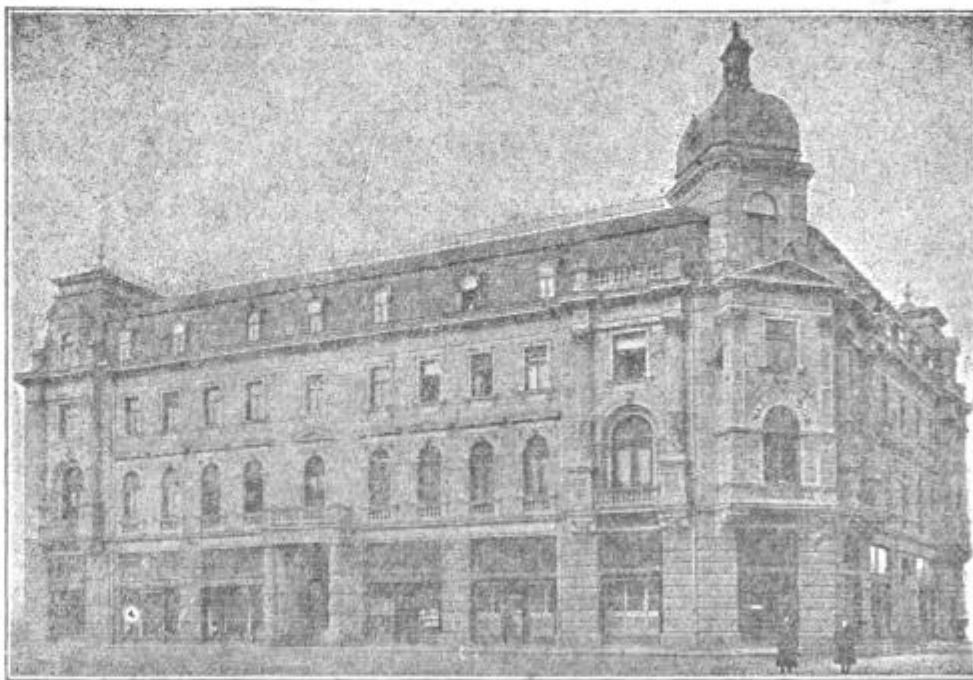
Dajmo Narodnemu domu v Celju njegov osnovni namen in videz

Vsako mesto najbolj vneto čuva svoje zgodovinske spomenike, predvsem pa tiste, ki obeležujejo obdobja naprednih bojov za socialno in nacionalno osvoboditev. V Celju imamo vrsto zgodovinskih stavb iz najrazličnejših obdobij. Grofija, ostanki mestnega obzidja, cerkve, nekatere stare ulice, to so spomeniki mračnega srednjega veka. Med najbolj pomembna obdobja pa lahko štejemo, poleg let revolucije in osvobodilnega boja seveda, čas nacionalnega preporoda, ko so se Slovenci v težkih prilikah potujčevanja začeli zbirati in buditi narodno zavest, gojiti slovensko narodno kulturo. V tem času, ko so se napredni Slovenci borili za

jem, temveč vsej Avstriji, ki je smatrala, da je gibanje med Slovenci otročja stvar brez resnih nevarnosti za obstoj avstroogrske države. Narodni dom je bil poslednji središče naprednega slovenskega gibanja na Stajerskem. Kakšno moč in sloves si je nacionalni preporod pridobil, je dokaz, da so nekaj let po izgraditvi Narodnega doma celjski Nemci postavili tako imenovano »nemško hišo«, sedanji »Union« kot protitež, ki pa kljub terorju in besnemu prizadevanju ni več mogel potegniti tehtnice navzdol.

Vloga Narodnega doma tudi med obema vojnama ni popustila, čeravno tudi v »nemški hiši« aktivnost nemških ele-

Narodni dom je po vojni postal prizorišče vsega mogočega in nemogočega. Tu so se vrstili sestanki, seje, konference, kulturne prireditve, koncerti, na drugi strani pa veselice, tradicionalne in netradicionalne, dostojne in nedostojne itd. Dvorana je od leta do leta bila bolj zanemarjena. Mavčni reliefi na stenah, stropu in balkonih so začeli odpadati. Prebodeli so od tisočev žebeljev, zaprašeni in poškodovani. Kadar so tu veselice, pa naj bodo še tako tradicionalne in v prvih urah dostojne, se po navadi sprejmejo v prizorišče pjančevanja, nesnage, pretepev in podobnih incidentov, ki pod streho te

Takšen je bil slovenski Narodni dom do prihoda fašističnih okupatorjev. Nemci so izbrisali vse zunanje sledove in znake slovenskega narodnostnega življenja v okupiranem delu Slovenije. V svojem besu proti vsemu, kar bi utegnilo spominjati slovenskega obivalca na socialno svobodo, so se znesli tudi nad fasado Narodnega doma. Le-to so popolnoma demolirali in preuredili. Vsak, ki vidi to sliko in se spominja kakšen je Narodni dom pred vojno bil, bo kaj lahko ugotovil, da ta zgodovinska stavba ni več podobna sebi v tistih časih, ko so v njej vneti rodoljubi vodili nacionalno prebujanje. To podoba pa bi Narodnemu domu bilo treba vrniti.

enakopravnost slovenskih šol, ustanavljali slovenska pevka in igralska društva, slovenske bralne klube itd., je v Celju zrasla ponosna stavba Narodni dom. To je bil uspeh, ki je zaprl sapo, ne samo celjskim Nemcem in nemčur-

mentov in petokolonašev ni izostala. Včasih je bilo videti kot da imajo nemčurji v Celju pod plaščem bivše jugoslovanske vlade večjo zaščito kot Slovenci.

Ko so nacisti okupirali Celje, so se najprej znesli nad Narodnim domom. Popolnoma so ga demolirali, mu spremenili fasado ter preuredili notranjost. Med vojno je eno izmed kril zadela bomba in ga porušila.

Po osvoboditvi je bil Narodni dom zaradi vsestranskih potreb samo zasilno adaptiran. Porušeno krilo, kdo ve po čigavi krivdi, je dobilo popolnoma drugačno obliko od prejšnje, da ga bu zelo težko prilagoditi prejšnjemu izgledu.

Zdaj, ko urejamo naše mesto, ko dajemo za to ureditev tudi dokajšnja sredstva, bi se morali spomniti tudi Narodnega doma. Le-temu je treba vrniti nekdanji izgled. Pa ne samo to...

H. Grün

Šentjur skozi borbo v svobodo

JE NASLOV KNJIGE, KI JO JE IZDAL OBČ. ODBOR ZB V ŠENTJURJU

Ob priliki odkritja spomenika 130 padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja v Šentjurju pri Celju je Občinski odbor ZB v Šentjurju izdal tudi

zgodovinsko knjigo z naslovom: »Šentjur skozi borbo v svobodo«. Podatke za to knjigo je zbiral in sestavljal uredniški odbor, ki ga je vodil prof. Marjan Žagar, predvojni član SKOJ ter partizan. Knjigo bogatijo tudi prispevki šentjurskega rojaka prof. Janka Liške, pisatelja Frana Roša in študenta Aleksandra Svetine. Knjiga je izšla v tisoč izvodih in nazorno prikazuje razna zgodovinska razdobja Šentjurja, posebno pa še čas nemške okupacije in razvoj narodnoosvobodilnega gibanja v tem kraju. Zato naj bi posegel po njej čim širši krog bralcev.

V Lesičnem nimajo prostorov za kulturno prosvetno delo

V zimskih mesecih je tudi v Lesičnem družbeno in kulturno prosvetno delo zaživelo. Zene-zadružnice so ustanovile gospodinjstvi tečaj, ki ga je vodila tov. Prislanova. Da so se dekleta in žene naučile vkuljavati in šivati ročna dela, je nazorno prikazala preteklo nedeljo razstava na Ptiš ane. Sedaj nameravajo organizirati žene in dekleta še en tečaj preko zime.

Tudi tečaj Rdečega križa obiskuje 25 deklet. Tečaj vodi tov. Ravterjeva. Mladici zadružniški pa so ustanovili že drugi letnik kmetijsko nadaljevalne šole, ki jo obiskuje nad 60 fantov in deklet. Mladina si posebej želi več kulturno

prosvetnega izživljanja. Potrebna jim je le pomoč prosvetnih delavcev.

Vse te želje po izobrazbi pa močno zavira dejstvo, da v Lesičnem ni primernega prostora za to delo. Tudi v šoli, ki je stara okoli 200 let in zanemarjena, ni primernega prostora. Zato se vsi tečaji vršijo v privatnih prostorih in še celo en razred osnovne šole se je moral zaradi pomanjkanja prostora v šoli zateči v privatno sobo.

Nujno bi bilo, da bi Lesično dobilo novo šolsko poslopje. Priprave za gradnjo se že vlečejo baje trideset let in prostor za zgradbo je že določen.

Učitelji in profesorji žalske občine so zborovali

Nedavno so se zbrali v Zalcu člani društva učiteljev in profesorjev iz vse žalske občine. Razpravljali so o svojem delu in problemih, s katerimi so se tekom leta na terenu srečevali. Ugotovili so, da je zanje stanovanjsko vprašanje še vedno izredno pereče. Zato so

v občinski stanovanjski svet izvolili svojega zastopnika. Med drugimi sklepi tega zborovanja je bil tudi ta, da bodo ob koncu šolskega leta organizirali poučno ekskurzijo po Jugoslaviji, da bi kot pedagoški delavci bolje spoznali svojo domovino... Erna

VZPODBUDNI ZGLEDI

— Paberki iz »Glasu Gorenjske« — Ni še dolgo tega, kar sem v radijskem feljtonu povedal nekaj nevezanih misli o samostojni kulturni ustvarjalnosti slovenskih — vobče jugoslovanskih — manjših mest, sklicujoč se zlasti na naše domače izkušnje. Trdil sem tudi, da je ta kulturna samostojnost in celo izvirna ustvarjalnost province bistvena značilnost našega socialističnega življenja.

Vsekakor pa mislim, da se moramo drug od drugega učiti in koristne zgledi tudi posnemati — pa nič ne de, če jih neposredno prenesemo (dokler so primerni tudi za naše prilike): posnemati dober zgled, to nikoli ne more škodovati. Nima smisla, da bi se bal pomsleka, češ: tega ne smemo, ker se tega nismo sami zmislili.

O družbenem in kulturnem življenju kakšnega kraja, komunalne skupnosti ali področja lahko marsikaj izveš, če pregleduješ krajevne časopise. Tako se mi je te dni namočilo, da sem — prav po naključju — dobil v roke nekaj števil »Glasu Gorenjske«. In ko sem tako listal po teh številkih, se mi je zazdelo, da bi se o nekaterih značilnostih krajevnega družbenega in kulturnega življenja v Kranju tudi mi v Celju morali zamisliti: bodisi, da bi jih prenesli na svoje področje, bodisi, da bi se vsaj prepustili delovanju plodnega zgleda. Čeravno je namreč Kranj kot gospodarska enota in po številu prebivalcev pa tudi po moči zemljepisnega zaledja znatno šibkejši kot naše mesto, je vendar dosegel že nekatere opazne in spoštovanje vzbujajoče prednosti.

Kar se gledališkega življenja tiče, sta si po intenzivnosti in količini dela Kranj in Celje približno enaka. (O kvaliteti ne morem soditi, ker sem sam neposredno udeležen.) Glede koncertnega življenja, kolikor si ga manjša mesta lahko privošč, nedvomno Celjani znatno prednjačimo pred Kranjčani. Pač pa docela pogrešamo nekaj, česar imajo v »gorenjski metropoli«, kot ji pravijo, več ko dovolj: rednih razstav. Kranjski mestni muzej prireja v priložnostnih prostorih Prešernove smrtni hiše stalne občasne razstave — bodisi v sodelovanju z Narodno ali z Moderno galerijo v Ljubljani, bodisi s posredovanjem drugih kulturnih in sorodnih ustanov, bodisi le s svojo iniciativo. Umetniške razstave izvirnih del (ne samo s krajevno omejenega, domačega področja), poučne in vzpodbudne razstave dobrih reprodukcij, izjemoma tudi nelikovne razstave: od oktobra 1954 do decembra 1956, torej v dobrih dveh letih je bilo 49 razstav s skupno 180.000 obiskovalci. Številka je vsekakor impozantna. S tem ni rečeno, da bi to dolžnost kot dodatno — morda za eno samo ustanovo res preobsežno — nalogo

Delo Svobode v Zrečah ni bilo najboljše

Pretekli teden je tudi Svoboda v Zrečah polagala obračun svojega dela. Delo pa ni bilo najboljšo, posebno še, če ga primerjamo s preteklimi leti. Na zboru so sicer skušali analizirati vzroke, vendar od kakšnih posebnih zaključkov niso mogli priti.

Kot nam zatrjujejo, je največja ovira boljšega društvenega dela predvsem pomanjkanje primernih prostorov pa tudi finančnih sredstev. Pri teh dveh problemih se v Zrečah običajno zataknje vse. Iz razgovorov pa smo tudi posneli, da manjka aktivnih društvenih delavcev. Teh je bilo včasih v Zrečah

kar precej, vendar se jih je nekaj preselilo drugam, ali pa so zaposleni v drugih organizacijah ter društvi ali pa se morajo preveč posvetiti svojemu poklicnemu delu.

Naj bo tako ali drugače, dejstvo vseh ostanke, da v letošnjem letu Svoboda ni kaj dosti napravila. Sicer pa, kar pogledamo število članstva. Skupaj jih je okrog 90, pa še ti niso vsi aktivni. Največ jih je seveda iz Tovarne kovanega orodja, lahko pa bi jih bilo še več. Zato je bil eden prvih sklepov občnega zbora, povečati število članstva tudi izven tovarniškega okvirja.

Kot smo že omenili, delo ni bilo najboljšo. Sekcije so sicer delovale po svojih močeh, vendar če ne bi bilo najrazličnejših ovir, bi bilo gotovo delo boljše. Dramska in pevka sekcija sta sicer imeli nekaj nastopov, vendar premalo. Prirejenih je bilo tudi več predavanj in to skupno z ostalimi organizacijami. Kino izkazuje že dve leti izgubo. Za knjižnico pa ne vlada več tolikega zanimanja kot nekoč, kar pa je razumljivo. Skupno šteje 683 knjig, ki so že vse tudi po večkrat prečitane, novih pa so dobili le 39, kar je občutno premalo.

Med najuspešnejše pa lahko štejemo tamburaše, katerih se je zbralo sedaj že preko 20. Zbor, kjer so vključeni tako delavci, nameščenci kot mladina, se pod prizadevnim vodstvom tov. Mravljaka iz Zreč lepo razvija. Tako lahko rečemo, da so tamburaši za vzgled ostalim društvenim sekcijam.

Občni zbor je temeljito pretelesl celotno delo. Sklenili so delo izboljšati, da se bo društvo v Zrečah zopet uvrstilo med najboljše v celjskem okraju.

REVIZIJA
GLAVNE ZADR. ZVEZE LRS
V CELJU

sprejme

REVIZORJE

V poštev pridejo kandidati, ki imajo potrebno prakso za samostojno delo v finančni stroki.

Plačilni pogoji: Osnovna plača po odločbi o plačah uslužbencev zadružnih zvez (enaka kot za državne uslužbenke), dopolnilna plača in revizorski dodatek do 4000 din, plačilo nadur in dnevnice po Uredbi.

Pismene ponudbe z življenjepisom sprejema Glavna zadruga zveza LRS, Revizija v Celju, Cankarjeva 1/II.

Ambasador Danny Kaye je Rus

Poznan ameriški filmski komik Danny Kaye je postal »ambasador smeha« v službi Združenih narodov (Oddelka za mednarodni dečji fond). Pred meseci je bil gost jugoslovanskih Cicibanov, ki so se mu v Beogradu do solz nasmehali in jih ni motilo, če ta smešni striček ni znal ničesar povedati v njihovem jeziku.

Nedavno se je Danny Kaye mudil med italijanskimi malčki v Rimu. Na sliki ga vidimo med najmlajšimi filmskimi igralci Italije. Srečanje, kot vidimo, je bilo polno odkritosrčnega in prešernega smeha.

Danny Kaye ni pravo ime tega svetovitega komika. Njegovo pravo ime je Danijel David Kaminski. Rojen je v Ameriki, toda njegovi starši so bili Rusi. Ker je bilo ime težko za angleško govoreče Američane, se je pri 25 letih preimenoval v Danny Kaya. Pod tem imenom se je proslavil, posebno pa med mladino.

100 mrtvih na dan zaradi avtomobilskih nesreč v ZDA

O avtomobilski produkciji, motorizaciji in nesrečah v ZDA bi lahko pisali dolge strani. Človek si niti ne more zamisliti, kakšne težave vse prinaša s seboj motorizacija. Od leta 1900 do 1955 so v ZDA izdelali nad 140 milijonov osebnih avtomobilov, tovornjakov in avtobusov. Samo v letu 1955 so jih izdelali 9 milijonov, kar znaša napram letu 1954 povečanje za 40 %. Ta revolucija pa prinaša s seboj tudi vrsto drugih skrbi. V ZDA so morali zgraditi moderne ceste, podvoze in nadvoze, avtomatizirati črpalke in drugo servisno službo. Nemalo skrbi pa je tudi v avtomobilski industriji. Domala vse je na kolosih. Ameriko prepleta 800.000 milj asfaltiranih in betonskih avtomobilskih cest, na katerih je dnevno nad 60 milijonov vozil. Za 20 milijonov več kot pred vojno. V enem letu napravijo ta vozila nad 500.000 milj poti. In še to: 60.000 mest in vasi je dosegljivih z avtomobili. 70 milijonov ljudi vozi motorna vozila, od tega je tretjina žena, nad 40 milijonov družin, kar je tričetrt vseh družin v ZDA, poseduje lastne avtomobile in le-te prinesejo v zavarovalnice 4000 milijonov dolarjev zavarovalne. Za uporabo cest plačujejo letno 6000 milijonov dolarjev.

Dejstvo je, da porabi ameriška avtomobilska industrija letno 20 % celotne proizvodnje jekla, 89 % proizvodnje olja, 42 % svinca, 75 % stekla, 68 % tapetnega usnja itd. Pri prodaji avtomobilov nudijo razni zastopniki kupcem vse mogoče ugodnosti. Nekateri plačajo kupcu

dobrega avtomobila enotedenske počitnice v Parizu, drugi spet bencin za 1000 milj, akcije itd. 14.000 od 36.000 milijonov dolarjev kreditnega dolga, ki ga imajo Američani, odpade na nakup avtomobilov. Kljub temu ostane letno več kot milijon novih avtomobilov neprodanih, kar spet predstavlja poseben problem za ameriško gospodarstvo.

In še o nesrečah. Na cestah ZDA je dnevno več tisoč avtomobilskih nesreč. Poškodbam pri avtomobilskih nesrečah podleže povprečno na dan 100 ljudi, nad 3000 ljudi pa dnevno prepeljejo poškodovanih v bolnišnice. V zadnjih letih je bilo nad 300.000 Američanov ubitih pri avtomobilskih nesrečah, 8 milijonov ranjenih, vtem ko znaša nastala škoda 3,5 milijarde dolarjev. Razen ugodnosti in napredka tudi številne, prešteviline žrtve.

ZNAMKE NA BORZI

Za poroko princa Reinerja iz Monaka in filmske igralkice Grace Kelly so v Monaku izdali tudi jubilejne znamke. Nekateri ameriški in drugi »turi« so se s temi znamkami dobro založili. K temu jih je nedvomno vodila trgovska žilica. In ne zaman. Na borzi znamk v New Yorku je monaška poročna znamka dosegla ceno do 50 dolarjev (približno 15.000 dinarjev komad). Različni potniki so si na ta način povrnil vse stroške za drago potovanje v Monako, razen tega pa so še imeli s tem lep dobiček.

Če ste niste naročnik našega lista

Če ste niste naročnik našega lista, izpolnite spodnjo naročilnico, jo v Vašem kraju.

Če ste že naš naročnik, pa Vas prosimo, da naročilnico ponudite Vašemu prijatelju, znancu ali sosedu. Prav gotovo je v vaši sredini še marsikdo, ki bi se rad naročil na naš list, saj stane naročnina za celo leto komaj 500 din. V listu boste našli dosti zanimivega branja in vse najvažnejše dogodke v okraju in Vašem kraju.

Ker mnogi prihajajo v našo upravo, da bi se naročili na list, nekateri s podeželja pa niti ne vedo, kje bi se na list naročili, smo vsem novim naročnikom olajšali delo. Potrebno je le, da izpolnijo naročilnico ter jo odpošljejo. List jim bomo pričeli pošiljati takoj. Pohitite, da boste postali vsaj z novim letom stalni naročnik našega lista. Tako boste list plačali ceneje in ne bo Vam ga treba iskati po trafikah, kjer ga večkrat zmanjka.

Uredništvo CELJSKEGA TEDNIKA

Naročilnica za nove naročnike

Naročam časopis »CELJSKI TEDNIK« na naslov:

Ime in priimek _____

Bivališče _____

Pošta _____

Naročnino bom plačal, ko prejmem vašo položnico!

Dne _____

(lastnoročni podpis)

ZANIMIVOSTI CHURCHILL IN FOTOREPORTER

Pred dnevi je slavil bivši angleški premier Churchill svoj 82. rojstni dan. Ob tej priliki so ga obiskali tudi fotoreporterji. Eden med njimi mu je v pogovoru dejal:

»Zelo bom srečen, če Vas bom drugo leto zopet lahko obiskal.«
Churchill ga je premeril od nog do glave in mu odvrnil:
»Izgledate zdrav in močan. Zato nimam nobenega razloga, da bi podvomil, da bi se Vaša želja ne mogla uresničiti.«

MAČEK IN TELEVIZIJA

Nekemu dečku v Walthamstowu v Angliji je ušel ljubljencek — maček »Whiskey«. Ko so ga našli v lokalnem vlaku vsega sestradanega in brez lastnika, ga je nek sprevednik odnesel Združenju za zaščito živali. Ko je pozneje zgodba o črnem potniku prispela na televizijo in s tem vred tudi maček »Whiskey«, je deček na domačem televizijskem sprejemniku spet zagledal svojega muca. Tako ga je deček spet dobil nazaj.

KMETIJSKO PROIZVAJALNA POSLOVNA ZVEZA CELJE

razpisuje mesto

ŠOFERJA — MEHANIKA

za osebni avto znamke »Mercedes«.

Pogoji: V poštev pridejo šoferji — mehaniki. Plača po uredbi. Nastop službe takoj.

Interesenti naj se osebno zgledajo pri podpisani zvezi v Celju, Cankarjeva ul. 1/I, soba št. 8.

BILANCA PODJETJA KNJIGARNA IN PAPIRNICARNA — ŠOSTANJ Na dan 31. XII. 1955

Aktiva		Passiva	
Osnovna sredstva	167.993,—	Fond osnovnih sredstev	167.995,—
Izvesta sredstva in druga sredstva za investicije	347.744,—	Razni fond	347.744,—
Skupna obratna sredstva	5.028.113,—	Banka — kred. za obratna sredstva	3.687.000,—
Kupci in ostali zahtevki	944.536,—	Dobavitelji in ostale obveznosti	2.285.649,—
Skupaj	6.488.386,—	Skupaj	6.488.386,—

Knjigovodja: Kenda Ludvik, I. r. Direktor: Skaza Ludvik, I. r.

KRATEK IZVLEČEK IZ POSLOVNEGA POROČILA

Podjetje je v letu 1956 poslovalo z uspehom. Doseženi promet je znašal 18.554.694 din, s čimer je bil postavljeni plan presežen za 55 %. Težkoče v poslovanju so bile predvsem: prenizka obratna sredstva in pomanjkanje raznih papirnatih proizvodov na trgu.

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO

„Tkanina-Galanterija“ Celje

sprejme

1. TRGOVSKEGA POMOČNIKA TEKSTILNE STROKE
2. FINANČNO MOČ ZA FAKTURNI ODDELEK

Ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na upravo podjetja.

ZAOKROŽENE BELEŽKE S PREDAVANJA TOV. FRANCA SIMONIČA

Kitajska je čudovita dežela

(Nadaljevanje)

REVOLUCJA V PISAVI

O dvatisočletni kulturi Kitajske pri nas v Evropi zelo malo vemo. Prav malo vemo o kitajski pisavi v stari dobi, o kitajski svili iz te dobe in sploh o kitajski zgodovini. Žal je ta kultura kasneje zaradi izolacije, ki so jo povzročile razne vladajoče dinastije, nazadovala.

Danes je na Kitajskem okrog 60 odstotkov ljudi nepismenih. To niti ni čudno, če upoštevamo njihovo pisavo, ki sesetoji iz znakov in ne iz črk. Če hoče človek brati samo časopis, mora poznati dva do tri tisoč znakov, vseh pa je neprimerno več. Pravijo, da je vseh znakov okrog 40.000. Sedaj pa primerjajmo z našimi razmerami. Pri nas imamo le 25 črk in kljub temu vsi ljudje ne znajo pisati.

Na Kitajskem se zavedajo, da s staro pisavo ljudstva ne bodo mogli izobraziti kot bi bilo želeli. Zato so sklenili, da bodo tudi pri njih uvedli črkovni sistem. Odločili so se za latinico, ki jo bodo malce priredili za svoje razmere. Računajo, da bo uvajanje latinice trajalo 10 morda celo več let.

Solstvu posveča oblast zelo veliko

pozornost. Med drugim imajo 30 kmetijskih, 11 agronomskih in 50 tehničnih fakultet. Ogromnega pomena so tudi številni tečaji za izobraževanje starejših ljudi.

OBLEKE SO ENOLIČNE PA SNAŽNE

Za Kitajsko so značilne enolične obleke, ki jih nosijo tako moški kot ženske. Primerjali bi jih lahko z našimi plavimi delovnimi oblekami — hlače in bluže. Vendar pa — tov. Simonič je posebej poudaril — so na Kitajskem povsod videli red in snago, kakor skoraj nikjer v Aziji. V novjšem času se oblast sama zavzema za to, da bi tudi na Kitajskem odpravili ali pa vsaj zmanjšali to enolično oblačenje, ki je sicer zelo poceni. Predvsem se zavzemajo za več kitajskih narodnih noš in druge pestrejšje vzorce.

VSAKO LETO 12 MILIJONOV VEČ KITAJCEV

Na Kitajskem imajo zelo veliki letni prirastek prebivalstva. Normalno ima družina pet do osem otrok. Računajo, da znaša letni prirastek prebivalstva

okrog 12 milijonov ljudi. To ni ogromno samo po naših, temveč tudi po kitajskih merilih. Kitajska je že sedaj prenaseljena in znana po tem, da iz te dežele veliko ljudi hodi po svetu. Kitajcev je sedaj po svetu najmanj kakih 20 milijonov. Nekaj jih je v ZDA, veliko pa po južni oziroma jugovzhodni Aziji, zlasti še v Indokini, Malaji, Singapuru in Indoneziji.

Velik prirastek prebivalstva je v novi Kitajski, ko se je izseljevanje ome-

jilo, če že ne prenehalo, znaten problem. Saj je treba vsako leto preseliti za 12 milijonov več ljudi hrane, stanovanja in obleke. To tudi pomeni, da mora dežela znatno povečati proizvodnjo vsako leto, če hoče obdržati življenjski standard na istem nivoju, kaj šele, da ga poveča. Zato so tudi na Kitajskem začeli razmišljati o zmanjševanju rojstev. Za ta namen poznajo na Kitajskem svoj star in preizkušen način.

Eden glavnih trgov v Pekingu

UNIČEVANJE MUH, MIŠI, VRABCEV IN PODGAN

Za naše razmere je izredno zanimiva odločenost Kitajcev, da v svoji velikih deželi uničijo mrčes — muhe, miši, podgane in vrabce. Z akcijo so pričeli na pobudo od zgoraj, vendar pa zelo temeljito. Na videz je ta stvar nekoliko zabavna, toda ima pa tudi koristne posledice v higijensko-zdravstvenem pa tudi gospodarskem oziru. Pomembno je zlasti to, da so Kitajci v svoji akciji uspešni.

Naša državna delegacija je imela — vsaj kar zadeva muhe — nekaj zanimivih doživetij. Ko so v nekem kraju v severnem delu Kitajske v dvorani razpravljali s kitajskimi kmetijskimi strokovnjaki, so se Kitajci nenadoma spogledali in utihnili. Eden izmed starejših strokovnjakov je vzel palico z usnjenim koncem, previdno stopil do stene, zamahnil — in se zmagovalno obrnil proti omizju. Zadel je muho. Nato se je posvetovanje nadaljevalo, kakor da se ne bi ničesar zgodilo.

Podoben primer je bil tudi pri slovesu delegacije. Med govorom vodje naše delegacije se je neopazno priplazil za hrbet našim poslanečim strežnjakom — in lop enemu po hrbtu. Našim je šlo na smeh, Kitajcem pa je bilo nerodno. Ko se je strežnjak opravičeval, ni pozabil naglasiti, da je nesramno muho zasledoval že več minut in jo končno pomandal.

(Konec prihodnjič)

